WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO WIELKIEGO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO PAŃSTWA POLSKIEGO

WYCHODZI 1-go i 15-go KAŻDEGO MIESIĄCA

ROK II | WARSZAWA, DNIA 1 SIERPNIA 1927 R. | NUMER 15

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 14, telefon 410-14

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA PRACY

X Sesja Międzynarodowej Organizacji Pracy (Genewa, 24 maja — 15 czerwca 1927) zajmowała się sprawami: ubezpieczenia na wypadek choroby, wolności związków zawodowych i metodami ustalania płac minimalnych w gałęziach przemysłu, nie posiadających dostatecznie rozwiniętej organizacji pracodawców i pracowników.

Tylko pierwsza ze spraw powyższych została załatwiona ostatecznie, przez uchwalenie projektu konwencji, nie idącej zresztą tak daleko w kierunku obciążenia produkcji, jak nasza osławiona ustawa o Kasach chorych. Ciekawem jest, że tendencja uchwalonej w Genewie konwencji pokrywa się mniej więcej z postulatami, formułowanemi przez nasze organizacje gospodarcze. Należałoby przypuścić, że sfery rządowe będą się liczyły z wnioskami genewskiemi przy opracowywaniu nowelizacji ustaw o Kasach chorych w Polsce.

Inne sprawy były poddane tylko wstępnej dyskusji, której owocem będzie rozesłanie odpowiednich kwestjonarjuszów do wszystkich państw, należących do Międzynarodowej Organizacji Pracy.

Ogólna dyskusja ujawniła powolność w dokonywaniu ratyfikacyj dawniej uchwalonych konwencyj. Na ogólną liczbę 24-ch uchwalonych konwencyj—Polska ratyfikowała 13, dając się wyprzedzić tylko mało uprzemysłowionym: Bułgarji (16) i Estonji (14). Natomiast kraje wysoce uprzemysłowione zachowują się z rezerwą: Niemcy (4), Francja (5), Szwajcarja (4) i t. d. Szczególnie charakterystyczny jest stosunek państw do konwencji t. zw. „waszyngtońskiej" o czasie pracy. Konwencję tę ratyfikowała niewielka ilość państw, przeważnie nieprzemysłowych. Szereg państw ratyfikował konwencję o czasie pracy warunkowo, uzależniając wejście jej w życie od ratyfikacji innych państw.

Poraz pierwszy Konferencja zajęła się badaniem wykonywania ratyfikowanych konwencyj. Poprzednio ograniczano się do ogłaszania sprawozdań, jakie corocznie obowiązane są nadsyłać państwa, które ratyfikowały poszczególne konwencje. W roku ubiegłym, pod naciskiem Anglji, Konferencja uchwaliła powołać specjalną komisję ekspertów, która badałaby te sprawozdania. W ten sposób stworzono jeszcze jeden moment, przy którego pomocy wielkie mocarstwa będą mogły wywierać wpływ na słabsze organizmy polityczne. Trzeba podkreślić, że podobna komisja prowadzi do paradoksalnych sytuacyj: państwa, ratyfikujące szczupłą ilość konwencyj, będą mogły szykanować inne, które zaawansowały się silnie w kierunku ratyfikacji. Już w tym roku — zwrócono Polsce uwagę na niestosowanie należyte konwencyj ratyfikowanych w 2-ch wypadkach: odszkodowania za bezrobocie, wywołane zatonięciem statku i zakazu używania bieli ołowianej w malarstwie.

Interesy produkcji są bronione na Konferencjach Pracy przez Międzynarodowy Związek Przedsiębiorców Przemysłowych, którego stały sekretarjat znajduje się w Brukseli. Przewodniczącym Związku jest znany przemysłowiec belgijski, p. Carlier.

Grupa przedstawicieli przemysłu na Międzynarodowej Konferencji Pracy. Krzyżykiem oznaczony przewodniczący Międzynarodowego Związku Przedsiębiorców Przemysłowych, p. Carlier.

WALORYZACJA CEŁ — A UJEMNY BILANS HANDLOWY

W kwietniu r. b., po raz pierwszy od dłuższego czasu, mieliśmy ujemny bilans handlowy, wyrażający się deficytem ok. 30 miljonów zł. Przyczyną tego zjawiska był znaczny wzrost importu, wywołany przywozem zboża, przy zachowaniu naszego wywozu na dawnym poziomie. Następne miesiące były również deficytowe, przytem w znacznie większym stopniu. Brak zboża, wskutek wyczerpania się zapasów, musi spowodować stałe zwiększenie przywozu w tej dziedzinie. Z drugiej strony — ceny produktów przemysłowych, niższe dotąd od zagranicznych, wzrastają obecnie stale, przekraczając czasem poziom międzynarodowy; konsekwencją tego zjawiska jest ułatwienie konkurentom zagranicznym większego przenikania na nasz rynek.

Przeciwdziałanie ujemnemu bilansowi handlowemu, którego skutki katastrofalne znane nam są doskonale z r. 1925, staje się nakazem chwili. Pierwszą drogą jest zwiększenie wywozu. Rząd Polski czynił wiele skutecznych nawet kroków w tym kierunku, jednakże nasza zdolność wywozowa nie może przekroczyć pewnych granic, zależnych od konjunktury gospodarczej; to też ta najbardziej racjonalna metoda nie może być w całej pełni skuteczna. Wzrastający stale wywóz drzewa i metali oraz wyrobów z nich nie zrównoważy przywozu zboża.

Pozostaje więc drugi środek — ograniczenie importu. Jest to niewątpliwie zabieg ujemny z punktu widzenia gospodarczego, tembardziej, że wzrost przywozu do Polski obejmuje przeważnie surowce i maszyny, co znamionuje jedynie zdrowy rozwój gospodarki narodowej. Jednakże ograniczenia importowe są złem koniecznem i Rząd żadną miarą nie powinien się wahać przed zastosowaniem ograniczeń przywozowych, pamiętając, jak fatalne skutki — zachwianie waluty i częściowo kryzys gospodarczy — wywołał w r. 1925 ujemny bilans handlowy.

Zahamowanie przywozu, w obecnych warunkach gospodarczych — poza ograniczeniem kontyngentów przywozowych—może się odbyć w drodze niezwłocznej waloryzacji ceł. Wielokrotnie już na łamach naszego pisma wypowiadaliśmy się za waloryzacją, w imię ochrony przemysłu krajowego, obecnie zaś pod wpływem doniosłości sytuacji i niebezpieczeństwa, grożącego całej gospodarce narodowej — z całym naciskiem raz jeszcze wysuwamy postulat podwyższenia ceł do ich poziomu złotego.

STATYSTYKA PRODUKCJI

Nawiązując do podanej w Nr. 13 statystyki, drukujemy dalsze dane, zaczerpnięte z Rocznika Statystyki Międzynarodowej:

Produkcja sztucznego jedwabiu:

w tonnach

	R. 1913	R. 1923	R. 1924	R. 1925
Ameryka Północna . .	710	16.062	17.622	24.078
Azja	—	91	545	1.315
Europa	13.415	31.885	46 304	61.600
w tem:				
Anglja	5.205	7.713	11.000	13.500
Belgja	1.360	3.630	4.034	5.000
Francja	2 900	3.494	5.606	6.500
Niemcy	2.060	5.900	10.740	11.790
Polska		567	700	1.050
Włochy	150	4.583	8.400	14.000
	14.125	48.038	63.471	87.000

Produkcja superfosfatów mineralnych:

w tysiącach tonn

Ameryka Północna . .	3 248	3.057	2.953	3.[illegible]94
Azja	514	507	593	674
Oceanja	—	474	517	832
Europa	7.533	6.182	7.199	7.735
w tem:				
Francja	1.920	2.215	2.304	2.381
Niemcy	1.819	365	580	660
Polska	196	103	111	192
Włochy	972	1.100	1.340	1.465
	11.295	10.220	11.262	12.735

Produkcja azotniaku:

w tysiącach tonn

Ameryka Północna . .	48	70	90	100
Azja	7	111	122	122
Europa	116	425	450	500
w tem:				
Francja	12	40	50	55
Polska	—	39	51	86
Włochy	15	44	52	47
	171	600	660	725

K R O N I K A

Dn. 8 lipca r. b. odbyło się w Centralnym Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów zebranie, które miało na celu omówienie spraw Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu w r. 1929. Narada ustaliła zasadnicze wytyczne w powyższej sprawie i zdecydowała, że każda gałąź wytwórczości powinna wystąpić na Wystawie jako jednolita zorganizowana całość, gromadząc w sposób planowy, pod wspólnym dachem—cały stan posiadania danej gałęzi na terenie całego Państwa. W myśl tej zasady należy też bezwględnie przeciwstawić się tworzeniu pawilonów przez poszczególne banki, grupujące przedsiębiorstwa, którym banki te patronują.

Pod egidą Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie zawiązał się Komitet Obywatelski dla popierania Targów Wschodnich, który postawił sobie za zadanie zacieśnienie współpracy między sferami gospodarczemi, a Targami Wschodniemi.

Dn. 21 lipca r. b. odbyła się w Centralnym Związku specjalna narada z przedstawicielami rzeczonego Komitetu, celem ustalenia zasad dalszej współpracy wytwórczości polskiej z Targami Wschodniemi. Przedstawiciele przemysłu chemicznego podkreślili, że dwukrotne organizowanie w ciągu roku Targów powszechnych (w Poznaniu i we Lwowie) jest niepożądane, a nawet szkodliwe, gdyż nie pozwala skupić dostatecznej energji organizacyjnej na jednym tylko terenie. Natomiast znacznie bardziej celowe byłoby organizowanie wystaw specjalnych, (np. sportowej, drogowej, spożywczej i t. p.), które, nawet częściej organizowane, mogłyby liczyć na powodzenie.

Dn. 27 lipca r. b. odbyło się posiedzenie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, na którem, między innemi rozważanemi sprawami, postanowiono przyjąć w poczet członków Związku Przemysłu Chemicznego Tow. Akc. *F. Karpiński*, Warszawa, Wolność 9.

Zdecydowano również — stosownie do uchwał Walnego Zebrania z dn. 26 lutego r. b. powołać specjalną komisję, celem opracowania zmian Statutu Związku.

Komitet Wystaw Okrężnych na Kresach donosi, że uruchomione już zostały wystawy na Kresach Wschodnich, obecnie zaś Komitet organizuje wystawę na Kresy Zachodnie. Zabiegi Komitetu Organizacyjnego, który zwraca się do przedsiębiorstw przemysłowych z prośbą o poparcie, popieramy w całej rozciągłości.

W biurze Związku Przemysłu Chemicznego jest do przejrzenia memorjał Państwowego Instytutu Eksportowego w sprawie kredytów eksportowych.

Min. Przemysłu i Handlu donosi, że firmy, które pragną nawiązać stosunki handlowe z Argentyną, winny zwrócić się do Konsulatu Polskiego w Buenos Aires, który udziela wszelkich informacyj.

W biurze Związku jest do przejrzenia oferta na dwie używane lokomobile o sile 500 — 600 K. M.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ustaw Nr. 62 z dn. 12 lipca r. b. pod poz. 544 ukazało się Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 30/VI. 1927 w sprawie produkcji, przywozu i używania bieli ołowianej, siarczanu ołowiu oraz innych związków ołowiu.

Rozporządzenie to zabrania zakładania nowych fabryk bieli ołowianej na terenie Rzeczypospolitej oraz stosowania związków ołowiu w malarstwie budowlanem wewnątrz budynków.

W Dz. Ust. Nr. 64 z dn. 19 lipca r. b. pod poz. 570 ukazało się Rozporządzenie z dn. 11/VII. 1927 w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej.

Rozporządzenie to podwyższa stawkę celną na superfosfaty importowane z 1 zł. do 3 zł., zawierając równocześnie uwagę, która pozwala na bezcłowy przywóz superfosfatów do celów rolniczych. W ten sposób Rząd, podwyższając ochronę celną krajowej produkcji i broniąc ją przed dumpingiem zagranicznym, daje równocześnie rolnictwu możność bezcłowego przywozu superfosfatów zagranicznych, gdyby przywóz taki był pożądany z jakichkolwiekbądź względów.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	420 zł.
Alkohol metylowy techniczny	250 "
" " czysty 99%	— "
Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1,80 "
Azotniak mielony za 1 kg % N_2 *	1,75 "
" granulowany za 1 kg % N_2*	1,95 "
Azotan amonowy *	103.60 "
Benzol handlowy 90%	105 "
" czysty	120 "
Chlorek cynku (ług 50%)	50 "
Chlorek wapna bielący	40 "
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22 "
Chloroform czysty	700 "
" „pro narcosi"	1.700 "
Fenol czysty	325 "
Formalina 30%	220 "
Gliceryna farmaceutyczna	500 "
" techniczna	420 "
Karbid	58—62 "
Karbolineum	42.50 "
Klej kostny	240 "
Klej skórny	300 zł.
Krezole	125 "
Kwas azotowy 30° Bé. w przel. na 100% HNO_3	
" mrówkowy 85%	w złocie 150 "
" siarkowy 66° Bé	w złocie 6,98 "
" solny bez arsenu	12 "
" octowy techn. 30%	100 "
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5	w złocie 11,50 "
Naftalin surowy prasowany	34,50 "
" czysty w łuskach	65 "
Octan sodu	125 "
" ołowiu	250 "
Oleina zwierzęca	300 "
Oleum 20%	w złocie 10,55 "
Pirydyna czysta za 1 kg.	12 "
Smoła preparowana	31 "
Siarczan amonu	43 "
Siarczek sodu 60/62 %*	w złocie 55 "
Soda amonjakalna	28 "
" kaustyczna	66 "
Sól glauberska kalcynowana niemielona	18 "
Stearyna	250 "
Superfosfat 16%	13,28—13,92 "
Toluol czysty	120 "

Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg. loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Prenumerata kwartalna w kraju **zł. 3.50,** zagranicą **zł. 5.00.** Cena zeszytu pojedynczego **zł. 0.60.**
Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Ceny ogłoszeń: Cała strona zł. 150. Pół strony zł. 80. Ćwierć strony zł. 45. Jedna ósma strony zł. 30. Wiersz jednoszpaltowy zł. 5
Ogłoszenia drobne „Produkty wytwórczości krajowej", tekst trzywierszowy kwartalnie zł. 30; wiersz dodatkowy zł. 5. Członkowie Związku otrzymują od cen powyższych rabat.

Wydawca: w imieniu Związku Zawodowego Wielkiego Przemysłu Chemicznego — Dyrektor Związku, inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: inż. TADEUSZ ZAMOYSKI. Drukarnia „Rola" J. Buriana, Mazowiecka 11.